

Direktoratet for Kriminalforsorgen
Strandgade 100
1401 København K

Besøgsforholdene i Vestre Fængsel (sagsnr. 25-260-0012)

2. juni 2025

1. Baggrund

1.1. Ombudsmandens tidligere undersøgelse af besøgsforholdene i Vestre Fængsel

Den 22. august 2023 indledte ombudsmanden – med henvisning til § 17, stk. 2, i lov om Folketingets Ombudsmand (lovbekendtgørelse nr. 349 af 22. marts 2013) – en undersøgelse af forholdene vedrørende besøg til indsatte i Vestre Fængsel. Undersøgelsen blev indledt på baggrund af en række klager fra indsatte og pårørende til indsatte i Vestre Fængsel om begrænsninger i adgangen til besøg samt vanskeligheder ved bestilling af besøg.

En talsmand i fængslet anførte på vegne af et stort antal indsatte bl.a., at afsonere blev prioriteret over varetægtsarrestanter i forhold til besøg fra pårørende, og at pårørende oplevede ventekøer på op til flere timer i forbindelse med bestilling af besøg.

Myndighederne oplyste under sagens behandling bl.a., at afsoneres ret til besøg var blevet prioriteret over varetægtsarrestanters ret til besøg siden den 9. juni 2023.

I forbindelse med, at der i efteråret 2023 blev indledt en retssag om besøgsforholdene for en indsat i Vestre Fængsel, indstillede ombudsmanden på daværende tidspunkt sin undersøgelse. Det skyldtes, at ombudsmanden ikke kan behandle klager over domstolene (§ 7, stk. 2, i ombudsmandsloven) og derfor efter fast praksis heller ikke behandler sager eller spørgsmål, som er under behandling ved domstolene. Retssagen er efterfølgende afsluttet og vurderes ikke at have betydning for min undersøgelse af de forhold, der er omtalt nedenfor.

Dok.nr. 25/0084110/JKM
Bedes oplyst ved
henvendelse

**Folketingets
Ombudsmand**
Gammeltorv 22
1457 København K
33 13 25 12
www.ombudsmanden.dk
post@ombudsmanden.dk

Oplysning om telefontid
og mulighed for personlig
henvendelse findes på
ombudsmanden.dk/kontakt

1.2. Ombudsmandens tilsynsbesøg i Vestre Fængsel

Den 4. september 2024 var ombudsmanden på uvarslet tilsynsbesøg i Vestre Fængsel. Tilsynsbesøget blev gennemført i samarbejde med Institut for Meneskerettigheder og DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur.

I forbindelse med tilsynsbesøget anførte Vestre Fængsels ledelse, at antallet af tilgængelige besøgslokaler ikke var tilstrækkeligt i forhold til antallet af indsatte, og at det på grund af bemandsingssituationen kun var 15 ud af 20 besøgslokaler til indsatte på de almindelige afdelinger, der var i brug.

Af de 15 besøgslokaler var fem reserveret til brug for advokatbesøg, fem blev brugt til besøg til indsatte med brev- og besøgskontrol (politibesøg), og fem blev brugt til almindelige pårørendebesøg. Fængslet gennemførte ca. 20 pårørendebesøg om dagen mandag til torsdag og ca. 30 pårørendebesøg om søndagen på de almindelige afdelinger. Der blev ikke afholdt pårørendebesøg fredag og lørdag.

En del af de indsatte afsonere, besøgsholdet talte med, oplyste, at det var meget svært at få besøg, og flere oplyste, at de kun havde besøg hver 14. dag eller sjældnere.

De varetægtsarrestanter, besøgsholdet talte med, gav meget forskellige oplysninger om, hvor hyppigt de kunne få besøg. Således oplyste nogle arrestanter, at de fik ét besøg om måneden, mens andre oplyste, at der var markant længere tid imellem besøg. Én arrestant oplyste over for besøgsholdet, at han havde været indsat i Vestre Fængsel i ca. 1½ år og havde fået tre besøg af sin familie i den periode. Han oplyste, at hans familie var bosiddende i Jylland, at han havde skolesøgende børn, der ikke kunne tage fri fra skole, at der ikke var adgang til besøg om lørdagen i Vestre Fængsel, og at der således kun var én ugedag, hvor han kunne få besøg (søndag), hvilket samtidig var den mest efterspurgt besøgsdag.

Under tilsynsbesøget klagede hovedparten af de indsatte, besøgsholdet talte med, også over besøgsbestillingssystemet. De indsatte oplyste bl.a., at deres pårørende sad i telefonkø i flere timer i deres arbejdstid, og at der i systemet ikke blev taget tilstrækkeligt højde for indsattes individuelle forhold, f.eks. om den indsatte havde børn.

Under tilsynsbesøget oplyste fængslets ledelse, at direktoratet arbejder på at idriftsætte et nyt bookingsystem for hele kriminalforsorgen.

Vestre Fængsel oplyste desuden – i forlængelse af tilsynsbesøget – i en mail af 23. december 2024, at fængslet havde udarbejdet en model, hvorefter der kunne tilbydes yderligere 64 pårørendebesøg om måneden med virkning fra den 1. marts 2025.

Tilsynsbesøget gav anledning til, at ombudsmanden anbefalede bl.a., *at* ledelsen sikrer afsoneres ret til mindst ét ugentligt besøg, *at* ledelsen overvejer at ændre besøgstiderne, således at der er flere besøgstider på tidspunkter, hvor det er muligt at få besøg af skolesøgende børn, og *at* ledelsen organiserer besøgsbestillingssystemet på en måde, der sikrer dels, at fordelingen af besøg sker efter saglige og relevante kriterier, dels en rimelig ventetid for de pårørende i en eventuel telefonkø.

1.3. Den aktuelle egen drift-undersøgelse

På baggrund af bl.a. de oplysninger, ombudsmanden modtog i forbindelse med tilsynsbesøget (pkt. 1.2 ovenfor), indledte ombudsmanden den 26. februar 2025 en ny egen drift-undersøgelse af besøgsforholdene i Vestre Fængsel efter ombudsmandslovens § 17, stk. 2.

Ombudsmanden bad myndighederne om at redegøre for, om besøgskapaciteten i Vestre Fængsel efter myndighedernes opfattelse kan anses for tilstrækkelig til at sikre, at både afsonere og varetægtsarrestanter i fængslet har mulighed for at få tilbudt besøg i et omfang, som er i overensstemmelse med det gældende regelgrundlag.

Ombudsmanden bad i den forbindelse myndighederne om at komme ind på, om der er forhold af strukturel karakter, f.eks. bygningsmæssige eller personalemæssige forhold, der gør det vanskeligt at tilbyde de indsatte de besøg, de har krav på, og hvilke overvejelser det i givet fald giver myndighederne anledning til.

Derudover bad ombudsmanden myndighederne om at redegøre nærmere for deres opfattelse af det retlige grundlag for at prioritere besøg for afsonere frem for varetægtsarrestanter.

Ombudsmanden bad også myndighederne om at oplyse om status i forhold til forsvareres mulighed for at besøge deres klienter i Vestre Fængsel.

Endelig bad ombudsmanden myndighederne om at oplyse, hvilke tiltag der er iværksat og påtænkes iværksat som opfølgning på ombudsmandens anbefalinger om besøgsbestillingssystemet, og om at oplyse, om de hidtidige planer om at indføre et digitalt bookingsystem fortsat er aktuelle, og hvornår systemet i givet fald forventes idriftsat, samt hvordan systemet forventes at kunne sikre, at fordelingen af besøg sker efter saglige og relevante kriterier.

Ombudsmanden har den 30. april 2025 modtaget Direktoratet for Kriminalforsorgens udtalelse af samme dato samt Vestre Fængsels og Områdekontoret i Kriminalforsorgens Østs udtalelser af henholdsvis 10. og 11. marts 2025.

2. Indsattes muligheder for besøg

2.1. Kriminalforsorgens bemærkninger

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst, at Vestre Fængsel ikke længere prioriterer afsonere over varetægtsarrestanter i forhold adgangen til besøg af pårørende, og at kriminalforsorgen generelt har et meget stort fokus på at sikre, at de indsatte (afsonere og varetægtsarrestanter) har adgang til besøg i overensstemmelse med de gældende regler. Som led i denne indsats har Vestre Fængsel den 1. marts 2025 indført en ny besøgsmodel, der giver mulighed for 64 yderligere pårørendebesøg om måneden.

Det er kriminalforsorgens umiddelbare vurdering, at der ikke aktuelt er bygningsmæssige udfordringer i forhold til besøgskapaciteten i Vestre Fængsel, men at bemandingsmæssige udfordringer begrænser muligheden for at tilbyde indsatte i Vestre Fængsel flere besøg.

Direktoratet har i den forbindelse redegjort for en række initiativer, der skal styrke rekrutteringen af fængselsbetjente, og har oplyst, at Vestre Fængsel – hvis bemandingssituationen tillod det – ville åbne for yderligere pårørendebesøg, herunder om fredagen og lørdagen.

Det fremgår af direktoratets udtalelse, at der ikke i dag er et tilstrækkeligt datagrundlag til at kunne fastslå, om alle indsatte, der ønsker besøg, kan få det i overensstemmelse med de gældende regler.

Ifølge direktoratet er der dog – henset til antallet af indsatte, der potentielt måtte ønske besøg, kriminalforsorgens bemandingsmæssige udfordringer samt oplysninger fra både talsmænd og pårørende om vanskeligheder ved at booke besøg – noget der tyder på, at der er udfordringer med at sikre regelmæssige besøg for de indsatte.

Direktoratet har i den forbindelse oplyst, at en arbejdsgruppe om advokaters og pårørendes besøg har anbefalet, at kriminalforsorgens datagrundlag optimeres, så det bl.a. bliver muligt via et dataudtræk at opgøre antallet af besøgsanmodninger og årsager til aflysninger. Direktoratet forventer i 2025 at tage stilling til, hvorvidt anbefalingen kan igangsættes. Det er vurderingen, at et forbedret datagrundlag vil styrke kriminalforsorgens muligheder for at understøtte besøgsområdet.

For så vidt angår forsvareres mulighed for at besøge deres klienter i Vestre Fængsel, har direktoratet oplyst, at forsvarerne i marts 2025 alene udnyttede 75 pct af deres besøgstider.

Direktoratet har tilføjet, at det generelt er besluttet, at direktoratet altid skal informeres, hvis der over en periode er udfordringer med besøgsafviklingen i kriminalforsorgens institutioner.

2.2. Mine bemærkninger

Jeg har noteret mig, at den nye besøgsmodel, som Vestre Fængsel oplyste ombudsmanden om i forlængelse af tilsynsbesøget i september 2024, er blevet implementeret pr. 1. marts 2025 og nu giver mulighed for 64 yderligere pårørendebesøg om måneden. Det er positivt, at besøgskapaciteten således er forøget med – forstår jeg – mere end 10 pct. siden ombudsmandens tilsynsbesøg.

Jeg har samtidig noteret mig det, som direktoratet har anført om sit indtryk af, at der er udfordringer med at sikre regelmæssige besøg for de indsatte i Vestre Fængsel.

Det indtryk er der på baggrund af det anførte ovenfor under pkt. 1 efter min opfattelse klart grundlag for at have.

De anbefalinger, som ombudsmanden gav om besøgsforholdene i forbindelse med tilsynsbesøget i september 2024 – herunder om at sikre afsoneres ret til mindst ét ugentligt besøg og om at overveje at ændre besøgstiderne, så der er flere besøgstider på tidspunkter, hvor det er muligt at få besøg af skolesøgende børn – skal således også ses i lyset heraf.

Det er af samme grund vigtigt, at der i kriminalforsorgen – sådan som direktoratet har anført – er et stort fokus på besøgsområdet og løbende arbejdes på at forbedre forholdene, så det sikres, at de indsatte har adgang til besøg i overensstemmelse med de gældende regler.

Jeg kan i den forbindelse tilslutte mig det anførte om, at der er behov for et bedre datagrundlag. Et bedre datagrundlag vil først og fremmest kunne sikre det nødvendige grundlag for at vurdere, om reglerne om indsattes ret til at modtage besøg overholdes, men også i øvrigt styrke kriminalforsorgens mulighed for at understøtte besøgsområdet, herunder vurderingen af det aktuelle kapacitetsbehov.

Der bør på den baggrund efter min opfattelse også snarest muligt følges op på den anbefaling, som arbejdsgruppen om advokaters og pårørendes besøg er kommet med om, at kriminalforsorgens datagrundlag i forhold til besøg optimeres.

Jeg henstiller derfor, at direktoratet overvejer at fremskynde sin stillingtagen til arbejdsgruppens anbefaling. Jeg går ud fra, at direktoratet i den forbindelse vil overveje bl.a., hvordan datagrundlaget kan optimeres på en sådan

måde, at det er muligt at vurdere, om reglerne om besøg overholdes i Vestre Fængsel. Jeg går også ud fra, at direktoratet vil overveje, om der – som led i det fokus der er på området – kan iværksættes relevante foreløbige tiltag, indtil en endelig løsning kan implementeres.

Jeg forstår, at det i Vestre Fængsel er den aktuelle bemandingsmæssige situation, der er til hinder for at give adgang til yderligere pårørendebesøg. Jeg vil fortsat – bl.a. på ombudsmandens årlige møder med Direktoratet for Kriminalforsorgen – følge den generelle udvikling i bemandingssituationen i kriminalforsorgen, herunder resultaterne af de ovenfor omtalte rekrutteringsmæssige initiativer.

For så vidt angår det, som Vestre Fængsel har anført om, at institutionen – hvis det var muligt i lyset af den bemandingsmæssige situation – ville være indstillet på at indføre pårørendebesøg om lørdagen og at udvide adgangen til pårørendebesøg om fredagen, går jeg ud fra, at institutionen løbende vil vurdere, om en sådan udvidelse er mulig. Jeg henviser til, at dette vil kunne være af stor betydning for indsatte med skolesøgende børn.

Jeg beder direktoratet om **senest den 1. oktober 2025** at oplyse, hvad det anførte ovenfor giver anledning til. Jeg beder samtidig om at få oplyst, om direktoratet på dette tidspunkt er blevet informeret af kriminalforsorgsområderne om udfordringer med besøgsafviklingen i nogle af kriminalforsorgens institutioner.

Jeg har i øvrigt noteret mig det, der er oplyst om prioriteringen af afsoneres og varetægtsarrestanters besøg og om forsvareres adgang til at besøge deres klienter i Vestre Fængsel. Det giver mig ikke på det foreliggende grundlag anledning til yderligere.

3. Besøgsbestillingssystemet

3.1. Kriminalforsorgens bemærkninger

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst, at Vestre Fængsel har udvidet telefontiderne, så pårørende nu kan ringe til fængslet uden for almindelig arbejdstid to dage om ugen i tidsrummet kl. 17.00-19.00 for at booke besøg.

Direktoratet igangsatte desuden ultimo fjerde kvartal 2024 et pilotprojekt, hvor forskellige løsninger for etablering af en digital platform undersøges med henblik på at gøre det muligt for pårørende at anmode om besøgstilladelse og planlægge besøg. Denne fremtidige digitale løsning vil skulle afprøves i bl.a. Vestre Fængsel.

Den digitale løsning forventes ifølge direktoratet at afhjælpe en række udfordringer i besøgsprocessen og gøre det lettere for pårørende at få fastlagt et besøg. Samtidig arbejdes der med at forbedre den telefoniske betjening.

Pilotprojektet er imidlertid fortsat i analysefasen, og direktoratet kan derfor endnu ikke oplyse, hvornår en digital understøttelse af besøgsanmodninger vil kunne implementeres, eller hvilken konkret løsning der vil blive valgt. Implementeringen forventes dog påbegyndt i andet halvår af 2025.

3.2. Mine bemærkninger

Jeg har noteret mig oplysningerne om, at Vestre Fængsel har udvidet telefontiden, så pårørende to dage om ugen har mulighed for at ringe uden for almindelig arbejdstid for at booke besøg. Dette er positivt og svarer til, hvad ombudsmanden fik oplyst under sit tilsynsbesøg i september 2024.

Jeg forstår samtidig på det oplyste, at der ikke efter ombudsmandens tilsynsbesøg er sket ændringer i, hvornår det er muligt at ringe for at booke pårørendebesøg i Vestre Fængsel.

Jeg har desuden noteret mig det, som direktoratet har oplyst om iværksættelsen af et pilotprojekt vedrørende en digital platform til besøgsbestilling. Jeg går ud fra, at kriminalforsorgen i forbindelse med udviklingen af en digital platform til besøgsbestilling vil sikre, at fordelingen af besøg sker ud fra saglige og relevante kriterier.

Jeg beder om, at Direktoratet for Kriminalforsorgen **senest den 1. oktober 2025** underretter mig om status for arbejdet med pilotprojektet, herunder tidshorisonten for afprøvningen af systemet i Vestre Fængsel.

Jeg beder samtidig direktoratet om at underrette mig om, hvilke yderligere overvejelser kriminalforsorgen har gjort sig om forbedring af den telefoniske betjening i Vestre Fængsel.

Jeg henviser til, at direktoratet i sin udtalelse til mig har oplyst, at der – samtidig med pilotprojektet vedrørende en digital platform for besøgsbestilling – arbejdes med at forbedre den telefoniske betjening. Jeg henviser endvidere til min anbefaling i forbindelse med tilsynsbesøget om, at ledelsen organiserer besøgsbestillingssystemet på en måde, der sikrer dels, at fordelingen af besøg sker efter saglige og relevante kriterier, dels en rimelig ventetid for de pårørende i en eventuel telefonkø.

Der vil blive lagt en nyhed på min hjemmeside med en kopi af dette brev.

Med venlig hilsen

Christian Britten Lundblad

Kopi til:

Områdekantoret i Kriminalforsorgen Øst
Vestre Fængsel
Institut for Menneskerettigheder
DIGNITY – Danske Institut Mod Tortur